

ข่าวส่งเสริมการเกษตร

สำนักงานเกษตรจังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ฉบับที่ ๔/๒๕๖๓ วันที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓

เกษตรภาคีเตือนภัย ระวังการระบาดโรคไหม้ข้าว

เตือนเกษตรกรที่ปลูกข้าว เนื่องจากในช่วงนี้หลายพื้นที่อากาศช่วงกลางวันถึงช่วงเช้าเริ่มหนาวเย็น หมอกลงจัด สภาพอากาศเหมาะต่อการระบาดของโรคไหม้ข้าวโดยเฉพาะในพื้นที่ที่ข้าวอยู่ในระยะใกล้เก็บเกี่ยว และในพื้นที่ปลูกข้าวใหม่ในระยะกล้า ดังนั้นเกษตรกรควรหมั่นสำรวจแปลงนาอย่างสม่ำเสมอ เมื่อพบการอาการของโรคไหม้ ใบข้าวมีแผล จุดสีน้ำตาลคล้ายรูปตา มีสีเทาอยู่ตรงกลางแผลให้ดำเนินการควบคุม และหาทางป้องกันกำจัดก่อนเกิดการระบาดรุนแรง

เชื้อสาเหตุ : เชื้อรา *Magnaporthe oryzae*

ลักษณะอาการ

ระยะกล้า ใบมีแผล จุดสีน้ำตาลคล้ายรูปตา มีสีเทาอยู่ตรงกลางแผล ความกว้างของแผลประมาณ ๒ - ๕ มิลลิเมตร และความยาวประมาณ ๑๐ - ๑๕ มิลลิเมตร แผลสามารถขยายลุกลามและกระจายทั่วบริเวณใบ ถ้าโรครุนแรงกล้าข้าวจะแห้งพุบตาย อาการคล้ายถูกไฟไหม้

ระยะแตกกอ อาการพบได้ที่ใบ ข้อต่อของใบ และข้อต่อของลำต้น ขนาดแผลจะใหญ่กว่าที่พบในระยะกล้า แผลลุกลามติดต่อกันได้ที่บริเวณข้อต่อ ใบจะมีลักษณะแผลคล้ายสีน้ำตาลดำ และมักหลุดจากกาบใบเสมอ

ระยะออกรวง (โรคไหม้คอรวง) ถ้าข้าวเพิ่งจะเริ่มให้รวง เมื่อถูกเชื้อราเข้าทำลาย เมล็ดจะลีบหมด แต่ถ้าเป็นโรคคอรวงข้าวแก่ใกล้เก็บเกี่ยว จะปรากฏรอยแผลคล้ายสีน้ำตาลที่บริเวณคอรวง ทำให้เปราะหักง่าย รวงข้าวร่วงหล่นเสียหายมาก

การแพร่ระบาด พบโรคในแปลงที่ต้นข้าวหนาแน่น ทำให้อับลม ถ้าใส่ปุ๋ยอัตราสูงและมีสภาพอากาศแห้งในตอนกลางวันและชื้นจัดในตอนกลางคืน ลมแรงจะแพร่กระจายโรคได้ดี

นายณัฐวรรณ จารุพรรณนิมิต นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรปฏิบัติการ : รายงาน

E-mail : phachi_๐๙@hotmail.com โทร.๐๓๕-๓๑๑๒๖๕

จัดทำโดย : สำนักงานเกษตรอำเภอภาชี จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ข่าวส่งเสริมการเกษตร

สำนักงานเกษตรจังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ฉบับที่ ๔/๒๕๖๑ วันที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๑

เกษตรภาคี เตือนภัย ระวังการระบาดโรคไหม้ข้าว (ต่อ)

วิธีการป้องกันกำจัด ดังนี้

๑. คลุกเมล็ดพันธุ์ด้วยสารป้องกันกำจัดเชื้อรา เช่น ไตรโซคลาโซล คาซูกาไมซิน คาร์เบนดาซิม โพรคลอราซ อัตราตามคำแนะนำในฉลาก

๒. หว่านเมล็ดพันธุ์ในอัตราที่เหมาะสม ๑๕ - ๒๐ กิโลกรัมต่อไร่ ควรแบ่งแปลงให้มีการถ่ายเทอากาศได้ดี

๓. สำรวจแปลงนา อย่างสม่ำเสมอถ้าพบอาการของโรคไหม้ข้าวควรปฏิบัติ ดังนี้

- พ่นเชื้อบีเอส (บาซิลลัส ซับทีลีส) อัตราตามคำแนะนำในฉลาก

- พ่นเชื้อไตรโคเดอร์มาอัตรา ๑ กิโลกรัมต่อน้ำ ๒๐๐ ลิตร

๔. ถ้ามีความจำเป็นให้ใช้สารเคมีพ่นเฉพาะบริเวณที่พบการระบาดเพื่อควบคุมไม่ให้เชื้อราแพร่กระจายขยายเป็นวงกว้างออกไป สารเคมีที่แนะนำมี ดังนี้

- อิติเฟนฟอส ๕๐ เปอร์เซ็นต์ อีซี อัตรา ๒๐ - ๒๕ ซีซี ผสมน้ำ ๒๐ ลิตร

- บลาสติซิดิน - เอส ๒ เปอร์เซ็นต์ อีซี อัตรา ๒๐ - ๒๕ ซีซี ผสมน้ำ ๒๐ ลิตร

- ไตรโซคราโซล ๗๕ เปอร์เซ็นต์ ดับบลิวพี อัตรา ๑๐ - ๑๖ กรัม ผสมน้ำ ๒๐ ลิตร

ควรพ่นในแปลงข้าวที่มีประวัติว่าเคยมีโรคระบาดมาก่อน การใช้สารเคมีพ่นซ้ำกันหลายครั้งเชื้อราจะ

ต้านทานสารเคมีหรือดื้อยา ดังนั้น เพื่อป้องกันไม่ให้เชื้อราต้านทานสารเคมี จึงควรเลือกใช้สารเคมีบาง

ชนิดพ่นสลับกัน ทั้งนี้ในการใช้สารเคมีควรใช้ด้วยความระมัดระวัง และคำนึงถึงความปลอดภัยต่อตัวผู้ใช้

และสภาพแวดล้อม

นายณัฐวรรณ จารุพรหมพิมล นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรปฏิบัติการ รายงาน

E-mail : phachi_๐๙@hotmail.com โทร.๐๓๕-๓๑๑๒๗๕

จัดทำโดย : สำนักงานเกษตรอำเภอภาชี จังหวัดพระนครศรีอยุธยา